

Hôm nay giở trang báo Straits Time xuýt bộn tởi Singapore ra đởc, mọt tôi liến chú ý tởi mọt mọt u tin vui vui. Tở báo tởng thuýt vở mọt hiến tởng đang làm ngởi dân Nhọt Bộn nhở lên cởn sỏt: ngởi ta đang đở xô đi mua chó đem vở nuôi trong nhà.

Ai liến chở riêng trong năm ngoái mà đã có thêm mọt triu rởi con chó đởc ngởi Nhọt đem vở nhà nuôi, nâng tởng sỏ chó khỏp nỏc lên tởi 11 triu con. Nhởng bởo là nuôi thôi thì không đở. Nhởng con chó này đởc chỏ cỏa chúng nâng niu chiu chuởng chỏng khác gì con đở cỏa mình. Ngởi ta thỏng bởo các xỏ Âu Mỏ yêu chó liến, nhởng nào có thỏm gì vởi ngởi Nhọt.

ở đây, nhởng con chó cỏa hỏ đởc ăn no ngỏ kỏ đã đành, chúng còn đởc ăn cỏm nỏi nhởng tiỏm ăn sang trỏng chỏ dành riêng cho chó, rỏi mỏi năm đởc ăn tiỏc sinh nhỏt vởi chiỏc bánh đỏp đỏ tở nhỏng cỏa tiỏm chỏ chuyên làm bánh cho chó.

Chúng đởc ăn điỏn chỏng khác gì tài tở. Nhởng tiỏm bán quỏn áo cho chó đởy ở nhởng bở áo thỏi trang nhọt, nhởng chiỏc T-shirt đỏ màu đỏ kiỏu, nhởng chiỏc giày cao cỏ bởng da, nhởng cái nỏ bởng lỏa và cỏ nhởng cái nón xinh xinh cho nhởng nàng chó thích làm dáng. Nhà thỏi trang Louis Vuitton đởc dân chúng Nhọt hâm mỏ tở bởy lâu nay cũng đã tung ra mọt loỏt mọt hàng thỏi trang chỏ cho chó.

Khi chó đi ngỏ thì chúng đởc nỏm trên nỏm nỏc thỏt êm ái. Nỏu chúng lên ký quá đỏ vì thỏc ăn quá bở đỏng thì đã có máy tởp thỏ đỏc làm đỏp thân chó đỏ chúng thỏi bỏt mỏ bởng. Chó mọt mỏi thì có mát-xa, chó khó bởo thì có trỏng hỏc đỏy đỏ, còn chó đau yỏu thì có bởnh viỏn 24 tởng trên 24. Khi chỏ đi chỏi vỏng nhà thì đã có nhân viên giỏ... chó tởi tởn nhà chăm sỏc. Đi lâu hỏn thì gỏi chó nỏi nhỏng khách sỏn vỏi đỏy đỏ tiỏn nghi 5 sao.

Đỏc bài báo vở nhởng con chó xỏ Nhọt này đã làm cho lòng tôi cũng vui lây... cho tởi khi tôi đỏc tởi giá tiỏn cỏa nhỏng sỏn phỏm đó và tôi chỏnh nghĩ tởi mỏc sỏng tởi nỏc mình, không phỏi cỏa loài chó mà là mỏc sỏng cỏa loài ngỏi, ngỏi Viỏt Nam trên đỏt nỏc Viỏt Nam.

Bộn có thỏ tởng tởng đỏc không, mọt chiỏc giày cỏng Louis Vuitton đỏ đỏn chó đi chỏi trên phỏ giá là 88,000 yen, tởng đỏng vỏi 4 tháng lỏng cỏa mọt cô giáo tởi xỏ ta. Mọt chiỏc bánh sinh nhỏt cho chó có thỏ lên tởi nỏa tháng lỏng, mọt bở áo là 2 tháng lỏng, còn cái máy tởp

thäc cho đä mä bäng kia thì khäi nói làm gì: nó täng đäng väi gän mät năm läng cäa cô giáo nhà mình đó!

Läy täng sän läng dành cho chó xù Nhọt chia đäu cho 11 triäu con, ta có 1000 Mä Kim mäi năm cho mäi con chó, mät sä tiän đä thäa đä nuôi näng mät đäa trä Viät Nam cho nó län lên thành ngäi tät đäp tä thä xác täi trí tuä. Mät con chó xù Nhọt, mät đäa trä xù ta. Sä so sánh có vä phä phäng, bät nhän. Nhäng làm sao chäi cäi đây? Ngäi dän Nhọt nuôi chó chäng phäi là nhäng nhà đäi tä phú, hä chä là công dân bình thäng trong đät näc cäa hä, là nhäng ngäi già cä nuôi chó đä läp đäy cuäc säng lä loi xa con cái mà thôi. Thä nhäng có lä hä đã chăm lo cho chó cäa hä kä hän là nhà näc cäa ta lo cho trä con xù mình.

Nghĩ täi loài chó xù Nhọt, tôi chät nhä täi câu nói cäa ông Gandhi, ngäi đã tranh đäu bät bäo đäng đä đem läi đäc läp cho än Đä. Gandhi có nói: "Sä cao thäng cäa mät näc có thä đo bäng cách hä đäi xä väi các loài xúc vät".

Đúng läm, nhäng còn trä con thì sao? Tôi phäi män läi cäa ông Hubert Humphrey, mät cäu Phó Täng Thäng Hoa Kä, mät khuôn mät không thä näi danh bäng Gandhi, nhäng ông Humphrey có nói mät câu vô cùng chí lý: "Muän biät cái đäo đäc cäa mät chính phä thì chä cän nhìn vào cách hä đäi xä ra sao đäi väi trä con xù hä".

Häy trä thành mät ngäi phäm phäp

Nông dân nghèo khän bä cán bä nhà näc täc đät và đánh đäp oan äc - đó là cái tít mà ký giä Pháp Frédéric Bobin đã dùng cho bài täng trình tuän qua cäa ông vä tình träng nông thôn täi Trung Quäc. Ông Bobin thuät läi cuäc gäp gä cäa ông väi nông dân vùng Zizhou thuäc tänh Shaanxi trong mät hang đá täi täm cách Bäc Kinh 500 cây sä vä häng Tây Nam. Näi đây, xa khäi täm mät cäa đô thä hào nhoáng, ngäi nông dân Trung Quäc vän säng cuäc säng vät chät nhä mät näa thä kä vä träc và mät cuäc säng tinh thän chäng hän gì thäi phong kiän.

Không phäi nông dân chä có nghèo mà thôi, hä còn bä cán bä hà hiäp näa. Nhä Lý Chu Đä, mät ngäi träng ngô tuäi mäi 50 mà trông täng cä già, kä räng: "Hä (täc cán bä) đän thu thuä nhà tôi, tôi chäng còn gì đä mà đäa cho hä näa, nên hä đánh đäp, tôi thì häc máu, còn vä tôi thì mang tät nguyän cho täi ngày hôm nay."

Ri đ n l t Tr ng K Luân, m t nông dân b t c m t ru ng đ t. Ông ta k : "Ngh quy t nhà n c nói rõ s b i th ng cho chúng tôi, nh ng tôi đã ch ng đ c m t đ ng xu nào c ! M t ph n ru ng c a tôi còn l i b ngài bí th trên huy n chi m l y làm c a riêng n a. Nh ng làm th nào bây gi , đòi Ông Tr i còn đ h n là đòi cán b !".

Bu n thay, ông ta không ph i là ng i duy nh t b l ng g t. M t th a ru ng 60 m u n i 60 gia đình nông dân đ a vào nhau mà sinh s ng, cũng đã b nhà n c t ch thu, b o là đ xây đ ng m t khu th ng ph . Sau khi nông dân đóng m t s ti n c t c t ng đ ng v i 10 M Kim m t th c vu ng đ nhà n c không đ u i h đi, thì m t ngày đ p tr i năm 2001, m t đoàn xe i đ t đã ti n vào làng, i đi t t c không còn l y m t căn.

Qu th t vùng Zizhou đã tr thành đ t đ ng võ cho nh ng cán b đ c b nhi m t i đây. Nói đúng h n, nó là cái m i béo b cho nh ng c p quan l i nh c a th i phong ki n tái sinh.

Th nh ng ngày nay nông dân không còn ch u khu t ph c n a. H t i g p nhà báo Bobin trong hang đá kia đ k h t s tình, h mu n nói l n cho th gi i bi t v n i kh c a h . M t ng i nông dân nói: "L n này tôi nh t quy t tranh đ u dù là ph i m t m ng".

Làm nh th , h mu n noi g ng m t ng i mà h coi là th n t ng. Đó là ông Mã Nguyên Linh, ng i đã lãnh đ o phong trào ch ng chính sách đánh thu b t công vào cu i th p niên 1990. Cách tranh đ u c a h Mã th t là gi n đ nh ng l i vô cùng đ c s c: gi a lúc nhà n c ráo ri t tăng thu thì ông ta thâu vào m t chi c cassette cái thông báo chính th c v chính sách khoan h ng gi m thu c a nhà n c, và ông đem cassette đi phân phát cho nông dân trong vùng!

Ch có th thôi, nh ng ông b chính quy n cách ch c giáo viên c a ông. Ông b đ u i ra kh i Đ ng C ng S n và b nh t tù su t 4 năm tr i. Ch ng ch u thua, nông dân trong vùng đã v n đ ng m t th nh nguy n th quy t đ c 30 ngàn ch ký đ đòi t do cho ông, m t vi c đ ng tr i ch ng có th t ng t ng đ c t i x Tàu. Bàn th nh nguy n th tuyên b : "Tr i đã n i gi n vì nhân dân đang b t bình". Nh v y mà nhà c m quy n đã ph i chùn chân và tr t do cho h Mã vào năm ngoái. Ra kh i tù, ông ta l i ti p t c tranh đ u.

Tôi đ c chuy n x Tàu mà sao tôi c t ng nh chuy n x ta. Là ng i Vi t, nh ng câu chuy n l y đ t, hà hi p và đánh đ p dân nghèo sao nghe nh có gì quen quen. Có ai dám b o r ng th i nay chuy n vua quan và c ng hào ác bá hút máu dân lành không còn n a?

Nh th ng l , tôi l i k t thúc Trông Ng i Ng m Ta tu n này v i m t câu danh ngôn. Nh ng câu chuy n trên đã khi n tôi suy nghĩ miên man v hai ch "b t công". Tôi m i ch t nh đ n m t câu nói b t h c a Henry Thoreau, m t nhà văn n i danh Hoa K c a th k 19 và cũng là ng i đã gây nhi u c m h ng cho văn hào Nga Leon Tolstoi cũng nh ông Gandhi c a n Đ .

Ông Thoreau có nói: "N u lu t pháp c a m t ch đ bu c anh ph i hành x b t công đ i v i m t ai đó, thì tôi xin nói th ng v i anh: thà là anh hãy tr thành m t ng i ph m pháp!".